

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СУЧАСНІ СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА СУСПІЛЬСТВА**

**MODERN WORLD TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**28 червня 2023 р.
June 28, 2023**

**м. Кропивницький, Україна
Kropyvnytskyi, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**СУЧАСНІ СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА
СУСПІЛЬСТВА**

**MODERN WORLD TRENDS IN THE
DEVELOPMENT OF SCIENCE, EDUCATION,
TECHNOLOGY AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**28 червня 2023 р.
June 28, 2023**

**м. Кропивницький, Україна
Kropyvnytskyi, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Сучасні світові тенденції розвитку науки, освіти, технологій та суспільства:
збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Кропивницький,
28 червня 2023 р.). Кропивницький: ЦФЕНД, 2023. 91 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні світові тенденції розвитку науки, освіти, технологій та суспільства» з:

BASF

Вінницький національний аграрний університет

Вінницький національний технічний університет

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.
Д. Ушинського»

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Західноукраїнський національний університет

Інститут педагогіки НАПН України

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького

Львівський національний університет імені Івана Франка

Льотна академія Національного авіаційного університету

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Національний університет «Одеська політехніка»

Національний університет «Одеська юридична академія»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Національний університет водного господарства та природокористування

Одеський національний медичний університет

Одеський національний технологічний університет

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Харківський національний університет радіоелектроніки

Хмельницький національний університет

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти, технологій та суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; філологічних наук; економічних наук; юридичних наук; психологічних наук; медичних наук; фармацевтичних наук; біологічних наук; сільськогосподарських наук; технічних наук; філософських наук; фізико-математичних наук; фізичного виховання та спорту.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2023

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2023

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ SECTION 1. PEDAGOGICAL SCIENCES	8
<i>Борщ О. А., Макаров О. В.</i> СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ.....	8
<i>Козубовська І. В., Булеза Б. Я., Палкуш В. П.</i> ГУМАНІСТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ «ГРУПИ РИЗИКУ» В АЛЬТЕРНАТИВНИХ ШКОЛАХ США.....	9
<i>Красильникова Г. В., Кобак О. В., Гузарська Т. М.</i> ЗМІСТ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІМІДЖЕЛОГІЯ» ДЛЯ МАГІСТРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	11
<i>Красильникова Г. В., Козловська А. С., Фісюк А. Б.</i> СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ В ЗП(ПТ)О.....	12
<i>Левун Г. Г.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРИГУВАЛЬНОГО ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ НАВИЧОК У ЗВО	14
<i>Рябошанка О. В., Осмотеско О. С.</i> ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЖИТТЯ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	15
<i>Сірант Н. П.</i> ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ УМІНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ	17
<i>Шевченко С. М.</i> ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ СОФІЇ РУСОВОЇ	18
СЕКЦІЯ 2. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 2. PHILOLOGICAL SCIENCES	21
<i>Волков В. О., Якушко К. Г.</i> THE SPECIFIC FEATURES OF INTERVIEW TRANSLATING.....	21
<i>Ковальчук І. В.</i> ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ “TRUST” В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ЛЕКСИКОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	23
<i>Харитоновна О. О.</i> ВИРОБЛЕННЯ АЛГОРИТМУ ЩОДО УСНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ СТАТТІ З ПРЕСИ НА ЗАНЯТТІ З ПРАКТИКИ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	24

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ SECTION 3. ECONOMIC SCIENCES	27
<i>Дорошенко Т. М., Мультинська А. О.</i> ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНОЮ КУЛЬТУРОЮ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	27
<i>Кашанова К. В.</i> ПРОФЕСІЙНІ КОМУНІКАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА	29
<i>Седікова І. О., Палвашова Г. І.</i> ПОБУДОВА ДІЛОВОЇ КАР'ЄРИ МЕНЕДЖЕРА	30
<i>Шокорова Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ АВІАКОМПАНІЙ	32
СЕКЦІЯ 4. ЮРИДИЧНІ НАУКИ SECTION 4. LEGAL SCIENCES	34
<i>Платонова Є. О.</i> ПРОГРАМНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЕННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ..	34
СЕКЦІЯ 5. ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 5. PSYCHOLOGICAL SCIENCES	36
<i>Адамович О. А.</i> УРГЕНТНА АДИКЦІЯ В СТРУКТУРІ ТЕМПОРАЛЬНОСТІ.....	36
<i>Брочинська Т. П.</i> РОЗЛАДИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ ЯК ПРЕДМЕТ ПСИХОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ.....	37
<i>Василевич А. М.</i> СІМ'Я В СТРУКТУРІ ЦІННОСТЕЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	39
<i>Логвіна О. А., Бакуменко О. О.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	40
<i>Лукашевич О. В.</i> СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕПРОДУКТИВНИХ УСТАНОВОК ЖІНОК .	42
СЕКЦІЯ 6. МЕДИЧНІ НАУКИ SECTION 6. MEDICAL SCIENCES	44
<i>Нескоромна Н. В., Чеботарьова С. О., Анцут О. А.</i> АНАЛІЗ ЗАСВОЄННЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА АНАТОМІЯ ТА ОПЕРАТИВНА ХІРУРГІЯ» ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «МЕДИЦИНА».....	44

<i>Чернишева І. Е.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ В ЛІКУВАННІ АТИПОВИХ НЕВРОГЕННИХ ПРОЗОПАЛГІЙ	45
СЕКЦІЯ 7. ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ SECTION 7. PHARMACEUTICAL SCIENCES	47
<i>Zatkovaya A. V., Rokun D-M. V., Borysiuk I. Yu.</i> CORRECTION OF STRESS-DEPENDENT EATING DISORDERS	47
СЕКЦІЯ 8. БІОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 8. BIOLOGICAL SCIENCES	49
<i>Гринчишин Н. М.</i> ІНГІБІТОРИ ГЛІКОЛІТИЧНИХ ФЕРМЕНТІВ НА ОСНОВІ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ	49
СЕКЦІЯ 9. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ SECTION 9. AGRICULTURAL SCIENCES	51
<i>Забарний О. С.</i> ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ Й ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА ПЕРЕЗИМІВЛЮ РІПАКУ	51
<i>Коробко А. А.</i> УРОЖАЙНІСТЬ ТА ГОСПОДАРСЬКА ПРИДАТНІСТЬ СОЇ ЗА УМОВ ЗМІНИ КЛІМАТУ	53
СЕКЦІЯ 10. ТЕХНІЧНІ НАУКИ SECTION 10. TECHNICAL SCIENCES	56
<i>Cui Z., Yang W., Dombrovskyi M.</i> IT-PROJECT MANAGEMENT DRIVEN BY THE INTEGRATED PRODUCT DEVELOPMENT APPROACH	56
<i>Cui Z., Dombrovskyi M.</i> PROJECT MANAGEMENT OF THE MULTIFUNCTIONAL INTELLIGENT HOME MANAGEMENT SYSTEM DEVELOPMENT	58
<i>Yang W., Dombrovskyi M.</i> PRODUCT DEVELOPMENT PROJECTS MANAGEMENT FOR CHINA INTEGRATED CIRCUIT DESIGN INDUSTRY	60
<i>Гедєон Г. О., Маріна К. І., Алексій О. В.</i> ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ КРИПТОСИСТЕМИ СИМЕТРИЧНОГО БЛОКОВОГО ШИФРУВАННЯ.....	62

<i>Горковлюк І. І., Ковальський В. П.</i> БУДИНКИ З ЕКОЛОГІЧНИХ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ	63
<i>Лях І. М.</i> АНАЛІЗ МЕТОДІВ РЕКОНСТРУКЦІЇ ГЕННИХ РЕГУЛЯТОРНИХ МЕРЕЖ ...	65
<i>Мицик Т. С., Ковальський В. П.</i> ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ КОМПОЗИЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ	66
<i>Пироженко М. Ю.</i> ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ СИСТЕМ НАДАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ТА ЕЛЕКТРОННИХ АСИСТЕНТІВ	68
<i>Тютюнникова Г. С., Кострець М. В.</i> ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ТЕСТУВАННЯ ВЕБСАЙТУ ДЛЯ ПРОДАЖУ ТОВАРІВ НА БАЗІ ПЛАТФОРМИ SELENIUM	69
<i>Стулішенко О. П., Гедеон Г. О., Самусь Є. І.</i> СИСТЕМА ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПОЛИЧНОГО ПРОСТОРУ	71
СЕКЦІЯ 11. ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ SECTION 11. PHILOSOPHICAL SCIENCES	73
<i>Бевзюк Н. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЕПІСТЕМОЛОГІЇ РЕЛІГІЙНОГО ДОСВІДУ	73
<i>Карпенко М. В.</i> НАУКОВИЙ І ФІЛОСОФСЬКИЙ ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ ЛЮДИНИ	74
<i>Панчук Л. В.</i> ВПЛИВ МЕДІАПРОСТОРУ НА СВІДОМІСТЬ РЕЦИПІЄНТА ЧЕРЕЗ ЕКЗОГЕННУ ВЕРБАЛЬНУ АГРЕСІЮ В БІК ПОДРАЗНИКА	76
<i>Соколовський О. Л.</i> ЕКЛЕЗИОЛОГІЯ АПОСТОЛА ЛУКИ У НОВОЗАВІТНИХ СВДЧЕННЯХ.....	78
<i>Шпінтун І. І.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТЕХНІЧНОЇ І СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ОСВІТИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ ПОГЛЯД	79
СЕКЦІЯ 12. ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ SECTION 12. PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES	82
<i>Олефір О. І., Касьяненко Т. С.</i> НЕСТАНДАРТНІ МЕТОДИ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ РІВНЯНЬ Й НЕРІВНОСТЕЙ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ МАТЕМАТИКИ.....	82

<i>Швай О. Л.</i> КОМБІНАТОРНІ ЗАДАЧІ В КУРСІ ДИСКРЕТНОЇ МАТЕМАТИКИ.....	84
СЕКЦІЯ 13. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ SECTION 13. PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS.....	86
<i>Афонін В. М., Кізло Л. М.</i> РОЛЬ І УЧАСТЬ ЖІНОК У ВІЙСЬКОВІЙ СПРАВІ.....	86
<i>Івакін Т. А., Одерев А. М.</i> ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА КУРСАНТІВ ВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	87
<i>Шетов В. О., Дроздова К. В.</i> ТРАВМАТИЗМ У СПОРІ АНАЛІЗ ПРИЧИН ТА ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ.....	90

Всі вищенаведені способи здійснення коригування розраховані на самостійне усвідомлення здобувачем суті допущеної помилки та виправлення її. Якщо ж цього не відбувається, викладач повинен допомогти йому правильно побудувати висловлювання, детально пояснивши відповідні правила вживання лексичних одиниць або граматичних структур [2, с. 145].

Письмовий коригувальний зв'язок також має ряд особливостей. До прикладу, викладач може використовувати шкалу оцінювання, де буде брати до уваги такі пункти як вміння добирати вокабуляр відповідно до теми, правильність використання граматичних конструкцій, організація та зв'язність тексту, а також загальний зміст написаного [3, с.141].

Важливо надавати деталізований фідбек на письмові роботи з метою висвітлення як помилок так і успіхів здобувача, що дасть змогу не лише вказати на те, що потрібно допрацювати, а й підтримати мотивацію та стимулювати до активного розвитку мовних навичок [1, с. 192].

Вартий уваги також такий вид коригування письмових робіт як peer evaluation, що передбачає отримання здобувачами коментарів від одногрупників. Цей вид фідбеку може здійснюватись як у парах так і у міні групах, в усній формі та письмово. Для спрощення завдання викладач може попросити проаналізувати детально лише один з аспектів, такий як ґрунтовність викладу аргументів, структурна організація тексту і т.д. Перевагою цього виду коригування є те, що студент має можливість отримати аналіз своєї роботи з іншої точки зору, яка може бути відмінною від викладацької, а також детально ознайомитися з іншими роботами та коментарями щодо них [3, с.143].

Отже, коригувальний зворотній зв'язок є одним із невід'ємних складників процесу вивчення іноземної мови. Правильно сформульований фідбек дає змогу здобувачам оцінити власні успіхи, отримати чітке уявлення про свої слабкі і сильні сторони у вивченні іноземної мови, а також визначити аспекти, над якими ще слід попрацювати.

Список літератури

1. Ferris D., Hedgcock J. Teaching ESL Composition: Purpose, Process, and Practice. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, 2005. 431 p.
2. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. 4th edition. Harlow: Pearson Longman, 2007. 448 p.
3. Nation, I.S.P. Teaching ESL/EFL Reading and Writing. Abingdon, Oxon: Routledge, 2008. 184p.

УДК 376.017:17(06)

Рябошапка О. В.

к.пед.н., доцент кафедри психології та педагогіки розвитку дитини
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Осмолеско О. С.

студентка 514дз групи
факультету дошкільної та спеціальної освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЖИТТЯ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Реформування змісту освіти виводить на перше місце основну постать – дитину. Так, законодавча база освіти виділяє один з основних принципів –

дитиноцентризм. Реалізація означеного принципу передбачає особистісно орієнтований підхід в освітньому процесі. Особливо він проявляється у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами та, відповідно, створенні інклюзивного освітнього середовища. Таким чином, постає потреба формування у дітей з ООП життєво необхідних компетентностей в умовах сім'ї та інклюзивного освітнього середовища в той час, коли зовнішній світ охоплений агресією, насильством, воєнними діями та, загалом, нівелюванням загальнолюдських цінностей.

Процес модернізації змісту освіти в Україні має низку нових завдань та підкріплюється рядом нормативно-правових актів як українських, так і міжнародних (Конвенція ООН про права дитини, Саламанська Декларація осіб з особливими потребами, Конвенція ООН про права інвалідів).

Теоретичні засади виховної системи, спрямованої на зростаюче покоління, у таких умовах формувати праці провідних вчених, а саме: Ш. Амонашвілі, І. Бех, Є. Бондаревська, О. Киричук, В. Крижко, В. Моляко, О. Савченко, В. Сухомлинський, О. Сухомлинська та ін.

Дослідники виділяють такі аспекти ціннісного ставлення до людей: до іншої людини (І. Білецька, В. Кремень, О. Столяренко, О. Третяк, Н. Шуляк, Л. Філоненко), до батьків (О. Бутенко, Н. Нападій), до дитини-співрозмовника (Ю. Романюк) [1], до людей похилого віку (О. Рябошапка).

Модернізація змісту освіти, оновлення її нормативно-правової бази, яка в центр освітньої системи ставить дитину, її потреби та гармонійний розвиток потребує докорінно нових підходів. Відповідно, і власне освітній процес, маємо створити цікавим, умотивованим, привабливим, різнобарвним та максимально доступним. Отже, процес виховання дітей з особливими освітніми потребами теж вимагає нових ефективних методів та прийомів.

Аналіз наукових праць засвідчує, що сьогодні особлива увага приділяється розробці теоретичних і методичних засад організації психолого-педагогічного супроводу дітей з функціональними обмеженнями (В. Бондар, В. Синьов, Є. Синьова, А. Шевцов, М. Шеремет та ін.). Особливої уваги заслуговують наукові пошуки, присвячені питанням теорії та методики виховання дітей з функціональними обмеженнями засобами мистецтва, що мали місце в останні десятиліття [2].

Проблема виховного потенціалу мистецтва, його ролі у вихованій діяльності досліджували ряд вчених: Н. Миропольська, О. Отич, О. Рудницька, Г. Тарасенко, О. Федій, Г. Шевченко та ін. так, на початку ХХ століття з'являється нова педагогічна течія – арт-терапія, яка утворилася на межі наукової та мистецької галузей. Сьогодні така інноваційна педагогічна технологія може стати провідною у вихованні ціннісного ставлення до себе у дітей з особливими освітніми потребами та забезпечити такій дитині спілкування самої з собою, визначивши власні почуття, емоції, спогади образи минулого.

Аналіз стану розвитку наукової думки засвідчує, що за останні десятиліття виконано низку дисертаційних досліджень щодо використання арт-терапії в роботі з дітьми з функціональними обмеженнями. Так, у зарубіжній практиці використання лялькового театру як методу арт-терапії для роботи з дітьми, які мають емоційні розлади, досліджував М. Герньєр; особливості арт-терапевтичної роботи з дітьми, які мають аутизм, вивчав Р. - А. Тайп; вплив дитячих уподобань на розуміння й інтерпретацію продуктів арт-терапевтичної творчості та особливості арт-терапевтичних технік у процесі роботи з дітьми з родин, що потерпають від бідності, розглядали Е. Морісон та К. Рамірес. У дослідженнях російських науковців особлива увага зверталася передусім на питання філософських засад арт-терапії та методології

системної арт-терапії (О. Копитін, Л. Тихонович), арт-терапевтичної роботи з дітьми з функціональними обмеженнями (О. Іонов, О. Медведєва), використання арт-терапії як засобу психокорекційної роботи (Л. Белозорова, Л. Кузнецова, Ю. Некрасова) та розвитку індивідуальності особистості дитини в соціально-педагогічній практиці (А. Гришина, Л. Лебедєва) та ін. Серед вітчизняних дослідників цієї проблеми передусім слід згадати З. Ленів, І. Лисенкову, Н. Полякову та ін. [2].

Список літератури

1. Рябошапка О.В., Бутенко О.Г. Виховання у старших дошкільників поважного ставлення до людей похилого віку : монографія. Умань : Візаві, 2021. 257 с.
2. Хіля А.В. Виховання у дітей з функціональними обмеженнями ціннісного ставлення до життя засобами арт-терапії : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.07. Вінниця, 2017. 339 с.
3. Рябошапка О.В. Виховання у старших дошкільників поважного ставлення до людей похилого віку : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07. Умань, 2019. 369 с.

УДК 373.3.041:[373.3.016:004-028.31]

Сірант Н. П.

к.п.н., доцент,

доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка

ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ УМІНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ

Питання про підвищення самостійності та активності здобувачів початкової освіти на уроках інформатики залишається актуальним на сьогоднішній день. Науковці стверджують, що введення інформаційних технологій в науку, це постійна зміна занять, необхідність продумувати і вирішувати ряд знову виниклих проблем потребують умінь самостійно працювати над набуттям знань. Людина, котра не вміє сама вчитися, а лише засвоює все те, що їй говорить учитель, мало на що здатна. Нам необхідно навчити здобувачів початкової освіти самостійно оволодівати інформаційними знаннями.

На сьогоднішній день ця проблема набула особливого значення у зв'язку з поступовим переходом шкіл на режим повного дня, де дістало останнім часом широке визнання у місті Львові. Основна соціально-економічна і психолого-педагогічна значущість шкіл повного дня полягає у тому, що, не послаблюючи увагу до підвищення наукового рівня освіти, школа більш ефективно займається всебічним і гармонійним розвитком кожної дитини відповідно до її природних можливостей, зокрема, і з інформатики, здатностей і з урахуванням інтересів сім'ї. Режим повного дня розрахований на забезпечення чіткої диференціації, залежно від віку і родинної ситуації, позашкільних занять здобувачів початкової освіти, урізноманітнення форм діяльності у вільний час, на таку організацію роботи школи, за якої друга половина дня не дублювала б першу, але в той час була б органічно пов'язана з нею.

Аналізуючи дослідження вчені-педагоги й психологи виокремили чотири ступені самостійної продуктивної практики з інформатики для здобувачів початкової освіти:

1. Відтворення самостійних робіт за взірцем потрібні щоб запам'ятати спосіб дії у відповідних обставинах, формувати умінь та навички відповідно до реального

запам'ятовування. Кожен педагог має призначити для кожного здобувача реальний масштаб роботи.

2. Основні структури самостійних робіт з інформатики спроможні на підставі попередньо отриманих знань й частково з допомогою вчителя самостійно отримати реальні засоби вирішення завдань.

3. За відповідним зразком учень виконує евристичні самостійні роботи котрі генерують компетентності. Відповідно до отриманих знань з інформатики здобувач самостійно обирає напрям розв'язання певного виду завдань, від так формується творчий індивід. «Постійний пошук нових рішень, узагальнення й систематизація нових знань, перенесення їх в нові, нестандартні ситуації роблять знання учня більш вигинистими, мобільними, виробляють уміння, навички і потреби самоосвіти» [1].

Зокрема, використовуючи різновиди завдань :

- Дослідження на лабораторних роботах, виконання різної практичної роботи.
- Завдання тренувального характеру відповідно до зразка, аналіз робіт своїх однокласників.
- Робота з різновидами книг.

4. Самостійна робота творчого характеру виступає вершиною систематичності самостійних дій здобувачів, котрі дозволяють їм одержувати безкомпромісно новітні компетенції, зміцнювати звички самостійного шукання знань.

Від так, діти не тільки глибше засвоюють матеріал, а й вчаться усвідомлювати, осмислювати процес власної пізнавальної діяльності. Формування в них уміння розбиратися в позитиві і недоліках своєї роботи, знаходити причини успіхів і невдач є важливою передумовою самостійного вдосконалення інтелектуальної діяльності на уроках інформатики, активно сприяє розвитку організованості, почуття відповідальності, критичного ставлення до себе. Усе що позитивно впливає на ставлення школярів до навчання у період самостійної роботи, підвищує якість знань як на уроках інформатики так і в школі повного дня, прискорює розумовий розвиток, дає змогу краще готувати здобувачів до майбутньої самостійної діяльності.

Список літератури

1. Федорченко Н. Формування організації самостійної роботи учнів у процесі викладання інформатики». URL: <http://blog-nadija.blogspot.com/2017/02/blog-post.html>

УДК 94(477) «1917-1921»

Шевченко С. М.

к. п. н., ст. наук. сп.,
ст. наук. сп. відділу історії та філософії освіти
Інститут педагогіки НАПН України

ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ СОФІЇ РУСОВОЇ

На основі національних ідей та традицій, теоретичних розробок прогресивних українських педагогів та освітніх діячів Б. Грінченка, М. Грушевського, М. Драгоманова, В. Дурдуківського, О. Музиченка, І. Огієнка, С. Русової, С. Сірополка, І. Стешенко, Я. Чепіги та ін., творчого використання прогресивного педагогічного досвіду, реформаторських ідей Західної Європи та США було розроблено першооснови нової української національної школи, а саме: резолюції по принципу єдиної школи, резолюції по трудовій школі, що було узагальнено в Проекті єдиної школи на Україні, який створив ґрунтовний фундамент єдиної безкоштовної загальноосвітньої світської демократичної школи в Україні [1; 5; 6]. У цьому